

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
พ.ศ. ๒๔๙๗

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยกำหนดให้เพิ่มเขตป่าให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ยกเลิกคณะกรรมการตรวจพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามข้อ ๑๐ (๓) โดยกำหนดให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน และสั่งการผลรายงานของคณะกรรมการ และกำหนดให้สามารถใช้ผลการตรวจพิสูจน์สิทธิในที่ดินของคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร. จังหวัด) มาใช้เป็นหลักฐานในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับแล้ว ตามกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้มีคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร. จังหวัด) ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ ตามมาตรการที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด เพื่อให้การดำเนินการออกเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินเป็นไปด้วยความรวดเร็ว อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ลดความซ้ำซ้อนกันของคณะกรรมการ โดยสามารถใช้ผลการตรวจพิสูจน์สิทธิในที่ดินของคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร. จังหวัด) ดังกล่าว มาใช้เป็นหลักฐานในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ และปรับปรุงการกำหนดเขตป่าให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขกระบวนการการตรวจสอบสิทธิในที่ดินก่อนนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร. จังหวัด) ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติให้สอดคล้องและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ร่าง
กฎกระทรวง
(ฉบับที่..) พ.ศ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ (๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ถ้าปรากฏว่าที่ดินนั้นอยู่ในระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ยังไม่ได้ขีดเขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ และเขตสวนรุกขชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พื้นที่ที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้อาจตามมติคณะรัฐมนตรีหรือเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี หรือกรณีที่ดินที่ขีดเขตแล้ว แต่ที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตคาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขตพื้นที่ยังไม่ได้ขีดเขต ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันตรวจสอบที่ดินประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ยังไม่ได้ขีดเขต แห่งละ ๑ คน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินสาขา ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง) และกรรมการอื่นตามที่เห็นสมควร เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวได้ทำการตรวจสอบแล้วเห็นว่า ที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไม่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พื้นที่ที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้อาจตามมติคณะรัฐมนตรี หรือเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี ให้เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาดำเนินการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตาม (๒) หากปรากฏว่าที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตคาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขตพื้นที่ยังไม่ได้ขีดเขต คณะกรรมการจะส่งเรื่องให้ดำเนินการพิสูจน์สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติด้วยก็ได้

กรณีปรากฏว่าเขตพื้นที่ตามวรรคหนึ่งมีการทับซ้อนกันหลายเขตพื้นที่ความรับผิดชอบและต่างหน่วยงานกัน ให้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้แทนทุกหน่วยงานร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบด้วย

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ในกรณีที่คณะกรรมการพิสูจน์สิทธิที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร. จังหวัด) ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีมติว่าที่ดินแปลงใดได้มีการทำประโยชน์และครอบครองมาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้ตามข้อ ๑๐ (๒) โดยไม่ต้องดำเนินการตามข้อ ๑๐(๓) อีก ”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๕๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดิน ยื่นคำขอตามแบบ น.ส. ๑ ข. ท้ายกฎกระทรวงนี้ และให้นำข้อ ๗ (๒) ข้อ ๑๐ (๒) และ (๓) และข้อ ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่มีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันออกไปตรวจพิสูจน์ที่ดินตามข้อ ๑๐(๓) แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องดำเนินการดังกล่าวอีก ”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๖/๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

“ข้อ ๑๖/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการพิสูจน์สิทธิที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร. จังหวัด) ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีมติว่าที่ดินแปลงใดได้มีการทำประโยชน์และครอบครองมาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินให้ได้ตามข้อ ๑๐(๒) โดยไม่ต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้”

ให้ไว้ ณ วันที่

พ.ศ.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย